

POVEDAL, ŽE BUDEM ŠŤASTNÁ

Adriana Gregorová

POVEDAL, ŽE BUDEM ŠŤASTNÁ

Adriana Gregorová

Ďakujem svojmu manželovi, rodine, priateľom a mojim verným čitateľom z MK a Písania pre radosť, ktorí ma podporovali v písaní, vnukli mi inšpiráciu, alebo mi pomáhali iným spôsobom.

Ďakujem vydavateľstvu Elist za možnosť splniť si sen.

Autor: © Adriana Gregorová
Korektúra: Vladimíra Pekárová
Obálka: © Adriána Švarná
Vydavateľstvo: © Elist
Rok vydania: 2016

Všetky práva vyhradené. Nijaká časť tejto knihy nesmie byť reprodukováaná, uchovávaná v rešeršných systémoch alebo prenášaná akýmkoľvek spôsobom vrátane elektronického, mechanického, fotografického či iného záznamu bez predchádzajúceho písomného súhlasu autora, respektíve vydavateľa.

ISBN: 978-80-89861-36-1

Prológ

„Nádych, výdych, nádych, výdych,“ rezonoval mi v hlave matkin hlas. Už je to tu. Deväť mesiacov tehotenstva ubehlo ako voda a teraz, keď už hodinu pochodujem po dome ako lačný tiger, nie a nie aby sa pôrod rozbehol. Mamine kamarátky, odborníčky na materstvo, mi v dobrej viere radili, aby som sa počas kontrakcií zabavila povinnosťami a tým docielila absenciu bolesti.

„Ja som umývala okná,“ hovorila s vážnou tvárou Anna, matka štyroch dcér. Až teraz, keď sa môjho tela zmocňoval ďalší nápor bolesti, som s istotou mohla potvrdiť, že by som tie okná porozbýjala.

„A čo tak čítať časopis?“ navrhla Petra. Pohľady detných priateľiek s nadvihnutými obočiami ladne odignorovala a radšej si skontrolovala svoju bezchybnú manikúru. V momentálnej situácii mi to pripadalo ako najbezpečnejší nápad. Nič by som tým nerozbila a nikomu neublížila. S vervou do rodenia som sa postavila z pohodlného gauča a knísavými pohybmi som ako ranený tuleň prešla chodbou ku konferenčnému stolíku, kde si mama poctivo škrečkovala všetky časopisy so smotánkou. Zdrapla som prvý, kde sa na mňa z titulnej stránky usmievala chudá tehuľka. Pripomenula mi, ako budem po pôrode robiť minimálne kilometrové okruhy pri vynášaní smetí. Víťazoslávne som dorazila do obývačky, kde som sa s veľkým odfúknutím zvalila na vychladnutý gauč. Neprekážal mi Jánov bojový pokrik, ktorý zo seba vydal pri každom náznaku gólu svojho obľúbeného mužstva. Americká liga bola jeho srdcovkou. Za oceánom prežil významnú časť svojho detstva, ale napokon sa vrátil na Slovensko. Dôvodom bolo dedičské konanie po jeho starkej, ktoré mu okrem dlhov neprinieslo to vytúžené zlaté prasa. Napokon tu zostal.

Spoznal mňa a náš vzťah nabral rýchly spád. Tehotenstvo, svadba a záväzok na celý život. Zmieril sa s tým, že sa do Ameriky už nevráti, aj keď to bola podľa jeho slov zasľúbená zem. Moje slovenské korene boli pevnejšie.

„Tam by si tvoju nadváhu ani nevšimli. Bola by si medzi nimi topmodelka!“ škodoradostne sa zasmial, keď som mu po stýkrát s vážnosťou v tvári vysvetľovala, že Slovensko neopustím.

Opäť som sa sústredila na časopis, ktorý som kľčovito zvierala v rukách. Ďalšia kontrakcia sa mi prehnala telom, akoby ma zasiahol elektrický blesk. Tajne som dúfala, že sa Ján do akcie pôrod zapojí viac ako slovami „prosím ťa, vydrž aspoň do prestávky“. Po mojom nešťastnom výraze v tvári ma mama upokojila, že chlapi sú už raz takí a určite sa do výchovy zapojí, keď bude maličká na svete. Dúfala som. Aj napriek nášmu rýchlemu spoznaniu na miestnej letnej diskotéke, kde ma ohuroval svojimi zážitkami z Ameriky, slovo dalo slovo a začali sme spolu chodiť. Dvadsaťročnej žabe nemohol Boh nadeliť viac ako scestovaného mladíka s miernym strniskom. Ako darček k trom mesiacom nášho bleskového vzťahu som mu do rúk vtisla tehotenský test. Jeho správanie mi imponovalo. Nezdupkal. Dokonca sa tešil. Obaja sme sa tešili. Dva mesiace pred pôrodom sme spískali našu svadbu. Bola rýchla, studená, ale pre urevanú tehuľu, ktorú dokázala dojať aj kávová škvrna v tvare srdiečka, bola vydarená. Po našom súhlasnom áno a drkotajúcom bozku v dvadsaťstupňových mrazoch, keď slzy dojatia vyzerali po zamrznutí ako sviečky pod nosom, mi Ján pred malou kaplnkou sľúbil, že s ním budem šťastná. Verila som mu. Chcela som, aby príchod našej dcéry bol krásnym naplnením našej mladej lásky.

„Au!“ skríkla som na celú miestnosť. Moje dievčatko mi jasne ukázalo, že sa mám venovať rodeniu a nie spomienkam. Tak som sa uvelebila v otcovom obľúbenom kresle a pokojne dýchala. Otvorila som časopis. Prvých dvadsať stránok sa na mňa usmievali modelky v rôznych pózach. Sekciu o tehotenstve, odkiaľ sa na mňa dívala chudá modelka s dokonalým bezstriovým tehotenským bruškom, som takmer

vytrhla a vtom mi pohľad padol na veľký čierny nápis – MAFIA. Štatistiky som vždy preskočila. Neverila som im. Niečo ako „priemerný Slováč zarobí osemsto eur mesačne“, a pritom chudák Slováč toľko peňazí videl možno na výplatnej páske svojho šéfa. Mafia mi svojím spôsobom bola blízka. Mala som kamarátku zo sídliska. Pripomínala mi bájnu Venušu, ku ktorej muži vzhliadali ako k modle. Napriek svojej kráse a nadaniu zaujať aj slepého nemala čas na chalanov, a tak všetkých jej priateľov prekvapilo, keď nás so svojím vyvoleným zoznámila. Na prekvapenie všetkých bol starší. Omnoho starší. Delilo ich desať rokov, jeho drahé auto, byt a práca snov. Zelenali sme od závidí, ako rozprávkový Shrek. Jej adonis, dobre stavaný krásavec vraj s dobrým srdiečkom, chodieval na týždňovky do Českej republiky, kde mal firmu s nejakým technickým zameraním. Majka sa vybrala občas za ním a nosila mi odtiaľ rôzne darčeky. Spolu precestovali Čechy a občas zabľúdili aj do Rakúska. Raz neprišla na dohodnuté stretnutie. Vyhovorila sa na zdržanie na colnici a neskôr to boli jeho pracovné cesty, ktoré s ním absolvovala. Keď odriekla aj štvrté stretnutie, väčšinou z nepochopiteľných a menej uveriteľných príčin, nadobudla som pocit, že niečo nie je v poriadku. Mrzelo ma to, ale akékoľvek moje námietky a dohovárania zaklincovala slovami, že žiarlim a mám jej dať pokoj. O rok ju našli mŕtvu v Dunaji. Jej adonis šiel do basy. Zabil ju z prízemného dôvodu. Odmietla pre nich džob s drogami, tak sa jej zbavil. Dlhو som si to dávala za vinu. Mohla som zakročiť a zistiť viac. Snažiť sa jej dostať pod kožu. Až časom som pochopila, že všetko sa deje z nejakej príčiny. Jej smrť dopomohla policajtom chytiť celý zločinecký gang. Bohužiaľ, ona sa z tej noviny tešiť nemohla, a to mala iba sedemnášť.

Časopis som radšej zatvorila. Petrin tip nepomohol. Hneď som si spomenula na tie ťažké časy po jej smrti a kopy nezodpovedaných otázok. Nechápala som, prečo sa ľudia s rodinou vôbec zaplietli medzi podsvetie. Či im tie špinavé peniaze za to stáli?

Ďalšie myšlienky som musela nechcene venovať prichádzajúcej kontrakcii. Bola silnejšia a jej pravidelnosť sa začínala skracovať. Po

chvíli som nadobudla pocit, že moje telo nerobilo nič iné, iba kontrahovalo. Vtom sa to stalo. Naša dcéra, ktorej sme stále nestihli vybrať vhodné meno, si svoj pobyt v súkromnej vile premyslela a vykopla štupeľ od bazénu. Prestrašene som sa postavila z premočeného gauča a sledovala vodu, ktorá mi stekala po stehnách.

„Je to tu!“ skríkla som s búšiacim srdcom. Buchot po schodoch značil mamine orlie uši, ktoré zachytili môj zdesený výkrik. Aj Ján sa pri mne pristavil s otázkou, či som sa náhodou nepocikala. Až môj zazeravý pohľad ho donútil opustiť dom a ísť naštartovať auto. Vo dverách už stála aj mama. V rukách držala kvetinovú tašku do pôrodnice. S jej pomocou som sa dostala na príjazdovú cestu rodičovského domu. Zákonitý ma tam čakal aj so svojím milovaným citroenom. Matka mu do rúk vtisla tašku s vecami a nezabudla ho poučiť o bezpečnosti premávky počas rodenia.

„Miriam však nebude rodiť v aute. Sľúbila mi, že to vydrží!“ oznámil jej prestrašene. Odpovedala mu pretočením očí a radšej mi pomohla s nasadením do auta. Keď odbočil do ulice, vedela som, že čoskoro budeme rodičia. Darmo sa mama snažila zakryť nervozitu a slzy, ktoré jej nenápadne stekali po tvári. Bola som prvorodená a ona ma stále vnímala ako to malé dievčatko, ktoré sa bálo injekcií a všetky očkovania absolvovalo s veľkým krikom. Teraz som mala ísť rodiť. Vlastné dieťa.

Ján prechádzal nočnou Bratislavou a zisťoval môj zdravotný stav. Či sme v kope, či už netlačím. A obaja sme počítali kontrakcie, ktoré boli čoraz bolestivejšie. Ku koncu som sa zmietala v jednom kŕči, ktorý trval od polovice Bratislavy až ku Kramárom.

„Ešte vydrž, tie pot'ahy sú nové,“ dvíhal hladinu nervozity taktnou poznámkou.

Keď sme dorazili do nemocnice, šlo to rýchlo. Mama mala pravdu. Asi im už dala echo, že prichádza na smrť vystrašená prvorodička. Vonku ma už očakávala sestrička s invalidným vozíkom a otráveným úsmevom. Manžel šiel priamo za nami a až na popud

sestričky sa vrátil naspäť na parkovisko, aby mi vzal kvetinovú tašku so všetkými vecami. Na príjme som nadiktovala svoje údaje doktorovi v zelenom mundúre, a keď si vzal tehotenskú knižku v bublinkovom obale, uškrnul sa.

„Prvorodička, však?“

„Ja už teda pôjdem, áno?“ skúšal milovaný moju trepezlivosť, ale stlačenie jeho ruky mu rýchlo nápad s odchodom vyhovorilo. Trvala som na tom, aby bol pri pôrode. Na internetových stránkach som sa dočítala, že to utužuje vzťahy s matkou aj dieťaťom. A ja som chcela byť utužená.

Po dvadsiatich minútach ma sestrička vyviezla výt'ahom k pôrodnej sále. Ján bol v tesnom závесе môjho nového dopravného prostriedku. Hlavná herečka už bola pripravená vyraziť na scénu, a keď mi ani odfukovanie podobné parnej lokomotive nepomáhalo, vedela som, že je to tu. Zákonitý sa stále tváril viac ako taxikár než manžel, a tak som sa snažila sústrediť na pokyny doktora s dlhými bielymi fúzmi a bradou. To, že vyzeral ako Mikuláš, mu iba pridávalo na dôveryhodnosti. Pomohol mi vyliezť na chladnú kozu, a kým si pripravoval aj s pôrodnou sestrou nejaké nástroje, z ktorých ma oblieval pot, snažila som sa v miestnosti nájsť známu tvár. Chcela som ho pri sebe na odreagovanie stresu. Keď som ho uvidela v rohu izby, ako nespúšťa pohľad zo zadku mladej sestričky, ktorá chystala box pre bábätko, nepridal mi na pokojnosti. Až vražedný pohľad mu pripomenul, kde sa nachádza.

„Mamička, teraz tlačte!“ vyzval ma doktor pri pocítení prvých nutkavých pocitov na zbavenie sa tehotenského brucha. Ján mi stláčal ruky viac ako ja jemu a nevedela som, či kričím od bolesti z pôrodu, alebo od lámania prstov. Vtom nastal okamih, ktorý všetku bolesť vymazal ako šmahom školského zmizíka. Hlavu som natočila smerom k Mikulášovi, ktorý mi podal najkrajší darček, aký len žena môže dostať. Moju dcéru. Lea sa narodila presne o polnoci. Jej kriek mi oznamoval, že už nikdy nebudem sama, nech by to s jej otcom dopadlo hocijako. Jej

prítomnosť neroztopila iba moje srdce, ale aj to jeho. Jeho zelená tvár, ktorá nadobúdala rôzne farby každou mojou pôrodnou fázou, ostala rozjasnená ako vychádzajúce slnko.

„Je krásna,“ odčítala som mu z pier a v tej chvíli mi hlava padla od únavy na pôrodný stôl. Bola som šťastná. Dúfala som, že s novým životom, ktorý sme priviedli na svet, prídu aj zmeny. Ani som netušila, akú mám pravdu. Možno mi ten hore chcel niečo naznačiť, ale nikdy som nebola dobrý poslucháč.

1

A vtedy som ich uvidela. Krásne pieskové kachličky rovno do mojej rozbúranej kuchyne. Pasovali by s bielou kuchynskou linkou, ktorá bola v procese výroby. Ján sa pri jej cene chytil za hlavu a tvárou vyvrátenou k nebu prosil najvyššieho o osvietenie. Veru mal pravdu. Mohlo by ho osvietiť.

V diaľke som videla, ako sa ku mne šuchtavo približuje zamestnanec predajne s unudeným výrazom v tvári, akoby mal v obchode nátresk a od rána sa nezastavil. Biele tričko s logom predajne, ktoré mal natiahnuté na korpulentnej postave, bolo perfektnou reklamou pre obchod v zapadnutej uličke na okraji Buffala. Nebyť Jánovej šetrnosti, určite by sme ho nenavštívili. Takto sme aspoň zvýšili návštevnosť o jedného zákazníka za týždeň.

„Prajete si niečo?“ opýtal sa. Venovala som mu milý úsmev, podľačkova som za ochotu a radšej sa stratila medzi regálmi. To, že ma jedným okom sledoval, akoby som bola potenciálnym zlodejom a snažila si vystavené kachličky a drevené podlahy schovať pod letné tielko, som radšej ignorovala.

Po chvíli som našla aj Jána. Stál pri pulte obsluhy a so žoviálnym smiechom bavil mladé dievča, ktoré dlhými nechtami s ružovým nádychom udieralo ako d'ateľ do klávesnice počítača. Z diaľky vyzeral schopne. Bol vysoký, so šticou tmavých vlasov a potmehúdsnym úsmevom, ktorým rozptyľoval neznámu. Aj keď mu počas manželstva trochu narástlo brucho, nebudlo mu zo šarmu. Škoda, že teraz svoj šarm rozdával cudzej žene. Pristúpila som k nim, ale naďalej pokračoval v nezáväznom koketovaní, keď mi konečne venoval otrávený pohľad a pár teplých slov.

„Vybrala si?“ prehovoril slovensky a mykol hlavou na sekciu s kachličkami. Medzi sebou sme sa rozprávali po slovensky. Tak ma hocikedy podpíchl a pritom hral chrumkavého na svojich amerických priateľov či kolegov. Aj tentoraz sa otočil s oslnivým úsmevom na mladú predavačku s bujným poprsím. Predpokladala som, že to bol jej darček k osemnástym narodeninám.

„Našla som jedny kachličky. Sú krásne. Len trošku drahšie,“ vyslovila som opatrne. Pri slove drahšie jeho zmysly potlačili príval tepla v trenkách a zapojili ekonomické a žgrlošské myslenie. Keď zo mňa vypáchil cenu kachličiek, teatrálné sa udrhel po čele, zagúľal očami a spustil v rýdzej slovenčine.

„Si nejaká náročná, Miriam! V práci máme teraz menší výpadok pre let a odliv klientov, a tebe sa nemali vybrať si najdrahšie kachličky v predajni!“ vpleštil na mňa hnedé oči s patričnou dávkou pobúrenosti.

„Láska, nie všetko, čo je lacné, je aj kvalitné. Doteraz sme sa riadili len tou najnižšou cenou. Stále máme na účte peniaze z predaja môjho bytu. Na tie kachličky máme!“ snažila som sa udržať v hlase pokoj a milotu, ale ani tentoraz to nezabralo.

„Si neskutočná! Opäť mi musíš pripomínať, že máme peniaze z tvojho bytu! Ja som kvôli tebe predal svoje auto!“ Pri jeho odpovedi ma svrbel jazyk. Pred týždňom na mňa nasmeroval výčitku priamo na diaľnici, kde nám skapalo naše červené auto. Práve ono, mimochodom, bolo darčekom pre neho. Vraj keby svoje auto nemusel predať, mohli

sme v Amerike jazdiť na ňom. To, že koľko by stála doprava jeho šrotu cez oceán, ho nezaujímalo. Za nášho tátoša v červenom, ktorého som mu kúpila k tridsiatym narodeninám, aby sme toľko nemuseli využívať autobus, sa mi okrem nadávok nedostalo jedinej vďaky. Prehliadla som hodenú rukavicu do ringu našich manželských hádok a pokúsila sa o kompromis.

„Tak sa poďme pozrieť do iných predajní a možno nájdeme niečo cenovo prijateľnejšie.“

„Je tridsaťpäť stupňov. Zaplat' si tie sprosté kachličky, ale ja ti na ne nedám ani cent!“ Vtom sa otočil na päte, hodil milý úsmev k prsnej predavačke a stratil sa vo dverách predajne. Neostávalo mi nič iné, len sa obrátiť na otráveného predajcu v napasovanom tričku a požiadať ho o zabalenie kachličiek. Po dvadsiatich minútach stávia pri pulte obsluhy, kde si mladé dievča natáčalo na umelé nechty pramene blond vlasov, mi na malom vysokozdvížnom vozíku priniesli štyri veľké škatule s kachličkami. Po pípnutí karty, ktorá potvrdila výhru nad Jánovou šetrnosťou, mi vystavili bloček aj so záručným listom a nechali ma tam stáť aj so škatuľami a prekvapeným výrazom v tvári. Ochota personálu – nula bodov.

Bolo leto. Vonku pofukoval príjemný vetrík a ja sa som sa predierala aj s dvomi škatuľami pod jednou pazuchou a s ďalšou pod druhou cez celé parkovisko až k odstavenému autu, v ktorom sedel zamračený Ján. Nečakala som, že by mi pomohol.

Cesta domov prebiehala v klasickom duchu. Okolo nás jazdil samý debil a idiot, občas kretén, alebo sprostá krava. Fantázia mi pracovala naplno a pri predstave kravy s hnedou hrivou, sediacej za volantom malého kabrioletu, som sa rozosmiala. Spolujazdec na mňa nevrlo zagánil, a tak sme sa ďalej mlčky viezli až domov.

Chcel docieľiť len jedno. Aby zo mňa urobil rovnakého chorobného sťažovateľa na svet, akým bol on sám. Ale takú zatiaľ ešte nehrali.

Boli sme doma. Vlastne v dome Jánových rodičov. Dom sa nachádzal v malom mestečku, severne od Buffala. Nebola to žiadna miliónová novostavba, ale starý dom, ktorý si prešiel niekoľkými rekonštrukciami. Za tých šesť rokov som si už zvykla. Ján tu nežil odjakživa. Prist'ahoval sa sem s matkou a sestrou v ranej puberte. Svokor sem prišiel aj s pár kolegami zo stavebnej firmy, ktorú mali na Slovensku. Jeden z nich patril k solventnejším, a tak založil rovnakú spoločnosť v Amerike. Po čase si svokor uvedomil, že mu žena a deti nechýbajú, a tak vzťah s nimi zúžil na nutnú vyživovaciu povinnosť. O viac sa nezaujímal. Našiel si milenkú, ktorá mu pomohla s biznisom, a stal sa spoluvlastníkom stavebnej firmy, ktorá spôsobila prevrat v doterajšej ekonomike. Stavali, zarábali, darilo sa im, až kým jeho milovaná neochorela. Jej choroba bola smrteľná a po poslednej rozlúčke predal svoje podiely a odkúpil dom, v ktorom s ňou žil. Mali si ho kúpiť spolu, keď by našetrili na plnú sumu. Život v podnájme bol pre neho ako starú školu nemysliteľný.

Samota mu nahnala rôzne depresie a nechut' žiť a rozhodol sa pretrhnuté väzby s rodinou na Slovensku spojiť. Do mesiaca a do dňa prišla svokra aj s deťmi do Ameriky a začali žiť spolu, akoby nikdy neodišli. Aspoň to bol ich prvotný zámer, aby deťom nespôsobovali väčšie trápenie. Tie dlhé roky o otcovej nevere netušili. Svokra sa však dlho z manželského zväzku netešila. Jej milovaný sa zmenil. Srdcom aj telom bol verný nebohej Ruske, a zo smútku ochorel. Zabila ho rakovina a bolesť z lásky. Ale darmo som sa snažila z Jána vytiahnuť zákulisie vzťahu jeho rodičov. Tá téma bola v ich rodine tabu. Tak ako väčšina informácií.

Napriek životu vo veľkomeste, ktoré bolo nielen majestátne, ale aj plné všakovakých aktivít, som Buffalo spoznala iba okrajovo. Vzhľadom na pobyt v jeho odľahlej časti, ktorá skôr pripomínala malú dedinu, som stále nepreskúmala jeho krásy. Po nast'ahovaní som mala problém zatvoriť ústa. Prechod cez hlavné centrum plné Puďí, kultúr a mrakodrapov mi vyrážal dych. V tie prvé mesiace som však dokázala presvedčiť stereotypného manžela na aktivitu. Mój sen boli Niagarské

vodopády. Miestnou dopravou by to trvalo necelú polhodinu do štátneho parku Niagara Falls. Výlet loďou by nás previedol po krásach, ktoré len tak niekto nezažije. Ján však moje nadšenie zabil povzdychom.

„Je to len masa vody, Miriam,“ zafrflal a pretočil očami. Sľúbil mi, že keď Lea vyrastie, až potom absolvujeme všetky atrakcie a výlety. Privolila som. Lea mala šesť rokov, no skutek utek. Neboli sme nikde. Jedine s kolegynami som navštívila pár múzeí. V pamäti mi utkvela návšteva múzeja umenia Albright-Knox Art Gallery. Už len budova múzeja bola ako z rozprávky. Piedestály a okrasné stĺpy podopierajú masívnu stavbu, ktorá sa podobá na sídlo sochy Abrahama Lincoln. On bol v mojom zozname ďalšou položkou hodnou videnia. Uvedomovala som si, že s peciválom Jánom je to nemožné.

„Synček, čo to Miriam vlečie do domu?“ prehovorila svokra z gauča. Opäť zahľadená na bingo, ktoré mala v obľube. Občas som ten dych zatajila aj ja, ale zo smradu a bordelu, aký tu dokázala urobiť za ani nie osem hodín mojej práceschopnosti. Víziou lepšieho života, vzduchu a poriadku bol náš dom. Ten sme si svojpomocne prerábali. Za utŕžené peniaze z bytu, ktorý som dostala ako svadobný dar, sme si vyhládli starší dom. Predával ho svokrov bývalý spolujateľ firmy, a tak sa dohodli na výhodnej cene, ktorá náš rodinný rozpočet nezruinuje. Chýbala nám už len kúpeľňa, rozvody, stierky a mohli sme bývať.

„Moja milovaná manželka si kúpila nekresťanské kachličky do domu, mama! Ale nič jej nemôžem povedať, lebo si ich hradila zo svojho!“ odpovedal ofučane, keď som do chodby dotrepala poslednú škatuľu.

„Miriam, ako mi to vysvetlíš?!“ ozval sa Colombo v prepadnutom kresle z osemdesiatych rokov.

„Váš syn opäť preháňa. Obaja zarábame a bude to náš dom. Nevidím dôvod na to, aby sme šetrili na všetkom, čo doň investujeme. V kuchyni budeme pravidelne, tak tie kachličky musia aj niečo

vydržať,“ odpovedala som diplomaticky, zastrčila si tmavé kučery za ucho a pobrala sa na tour de schody s pätnásťkilovým závažím.

„Ach, synček, ešteže si šetrný po mne. Takéto míňanie raz tvoju ctenú manželku pripraví o ten namyslený úsmev!“ zašomrala dostatočne nahlas, aby sa mi to dostalo do uší. Dnes som si zaslúžila bobríka trpezlivosti. Ani tentoraz som na jej jedovaté poznámky nereagovala a šetrila energiu. Radšej som presunula škatule do našej dočasnej spálne.

Ani tiché nadávanie a zlomenie nechta na ukazováku ma nerozhodili. Stála som v našej spálni. V strede veľkej izby trónila posteľ s vyležanými matracmi a infantilnými vankúšmi s mačacími podobizňami. Vzhľadom na to, že svokrina mánia v zbieraní túlavých zvierat sa pretavila do hmotných vecí, pripomínalo to tu miestnosť z natáčania hororov.

„K mame by si sa mala správať slušne,“ prekvapil ma Ján od chrbta a nohou posunul jednu škatuľu. Ou, nejaký náznak pomoci!

„Dobre vieš, ako sa vyžíva v komandovaní, a ty by si ju mohol pre zmenu prestať zapájať do našich konfliktov len preto, aby ti mal kto držať stranu!“ odvrknem nahnevane. Dostalo sa mi len pretočenia očí. Po šiestich rokoch som vzdala dohovárania, aby sa vyzul z topánok, keď vstúpi do domu, a zvykla som si na internátny štýl života, kde žiadne pravidlá neplatili a naša bacharka mala odpoveď na všetko. V novom dome som bola rozhodnutá rodinu naučiť móresom.

„Dobre, láska. Máš ich, a ak nebudeme mať čo jest', najeme sa z tvojich kachličiek. A keď už spomínam jedlo, čo si navarila?“ potľapkal sa po škvŕkajúcom bruchu. Občas som mala pocit, že zarábam len na koncerty cigánov, ktorí mu vyhrávali vo večne prázdnom žalúdku. S hlbokým nádychom som potlačila sarkazmus a s milým úsmevom odpovedám:

„A kedy som mala navariť? Po práci som sa ponáhľala na autobus, aby som stihla prípoj k predajni, kde si ma čakal. Pred chvíľou

sme prišli domov, a ak sa nemýlim, tvoja matka určite opäť vybielila chladničku.“

„Tak sa pod'me niekam najesť. Do mesta. Hm?“ Zostala som na neho civieť, či správne počujem. Hocijaké finančné útraty, ktoré boli nad jeho limit akceptovateľnosti, rozdýchaval pár dní. Jeho pozvanie ma prekvapilo. Odchodom do Ameriky vymizla aj určitá časť nášho porozumenia a lásky. Prišli sme na bojové pole, kde boli dva tábory. Svokra a Ján a svokor a jeho dcéra, Jánova sestra Mária. Každý sa ma snažil získať na svoju stranu, ale moja nestrannosť narobila viacej škody ako úžitku. Po svokrovej smrti sa Mária odst'ahovala a vzniklo nové bojové pole, kde som hrala hlavnú úlohu. Tak to dopadne, keď sú dve gazdiné v domácnosti.

Sedeli sme v aute. Po desiatich minútach nepretržitej jazdy sme vyzdvihli Leu, ktorá nás už čakala pred školou. Od radosti ma vybozkávala a Jána slušne pozdravila. Ďalší fakt, ktorý ma zraňoval. S naším vzťahom slablo aj puto medzi nimi dvomi. Dúfala som, že podobnými rodinnými výletmi si k sebe opäť nájdu cestu. Malá sa uvelebila na sedák a po zapnutí pásu s očakávaním sledovala mihajúce ulice. „Do ktorej reštaurácie by nás tak mohol zobrať?“ špekulovala som v tichosti.

Na to, že sme žili v menšom meste, tu bola občianska vybavenosť nad limit očakávania. Aj keď tých dobrých reštaurácií bolo ako šafránu. Dúfala som, že naruší svoj stereotyp a prekvapí nás. Prekvapil. Opäť. Odbočil k McDonaldu. V duchu som si vyhovárala sklamanie, ktoré sa mi vrývalo pod kožu, a snažila som sa to vnímať pozitívne. Predsa aj posedenie vo fastfoode môže byť dobre stráveným rodinným časom. Až keď zastal pred obsluhou priamo do auta, moje nádeje sa rozplynuli.

Obsluha bola rýchla. Ledva som naplno prejavila sklamanie, a už mi nohy zohrievali papierové vrecká s jedlom. Po zaplatení si to namieril k matkinmu domu. Tesne pred ním zastal v poraste zelenej buriny a zaprial nám dobrú chuť. Už chýbal len výhľad na susedove

páriace sa mačky na múriku. Rodinná idylka za zvuku pusteného motora a chrúmania hranolčekov či chlípania studenej koly bola jasným dôkazom o jeho nízkej fantázii. Nemohol sa čudovať, keď som večer zaľahla a nezapriala mu dobrú noc. Kyselina z McDonaldu to urobila za mňa.

2

Ráno. Deň v práci prebehol rýchlo. Malá biela ošarpaná budova, ktorá potrebovala rekonštrukciu rovnako dlho ako ja sex, bola hlavným strediskom nešťastných osudov, ktoré sme menili na šťastné. Pracovala som v neziskovej spoločnosti, ktorá sa zaoberala začlenením ekonomických a vojnových migrantov do spoločnosti. Robili sme s ľuďmi, ktorí platili nedôveryhodným prevádzacom s falošnými dokladmi, alebo s tými prepravovanými v kovových kontajneroch na nákladných lodiach. Boli niekoľko dní bez vody, jedla a svetla a veľa z nich počas prevozu dodýchalo. My sme boli tí, čo sa im skutočne snažili splniť žalostný *american dream*.

Všetky kolegyne skončili doma s črevnou chrípkou. Prilepené o záchodové dosky a s tvármi v lavóre. V pondelok prišla nová donášková služba a ten majonézový šalát síce vyzeral chutne, ale dala som prednosť radšej mäsu. Dobre som urobila. Predstava momentálnych teplôt a bordelu, ktorý má svokra na toalete, by ma pripravila o zdravý rozum.

Po vybavení troch klientov, ktorých sme si s kolegyňou rozdelili, keďže aj ona sa vyvarovala all inclusive pobytu na toalete, sme to zabalili. Po práci ma mal vyzdvihnúť Ján, a tak som si to namierila priamo do nového kvetinárstva. Už dlho som poškúňovala po žltých slnečniciach v malom črepníku. Milovala som slnečnice. Pripomínali mi

naše začiatky. Tie som zbožňovala. Po krátkom čase nášho chodenia sa nám zažiadalo fyzického zblíženia. Rodičia boli stále doma a on fungoval na ubytovni. Tak sme nasadli do jeho auta a vyviezli sa až za mesto do slnečnicového poľa. Ján si zakryl tvár rukami, oprel sa o auto a mala som pár minút, kým odpočítal rovnú stovku na moje skrytie. Ani vtedy slovo nedodržel, a tak ma po pár minútach našiel a ako odmenu dostal mňa. Lea bola diet'at'om slnečnic. Plodom našej nerozvážnej mladíckej lásky.

Stála som na autobusovej zastávke a v rukách zvierala žltý črepník. Spomienky sa mi zhmotňovali do obrazu každým nádychom. Až keď ma drevená barla nedočkavej dôchodkyne udeľa pod rebrá, precitla som do reality. Ján autom jazdil pravidelne aj napriek komentárom k jeho farbe, a tak som bola odkázaná na hromadnú otravnú. Občas pohoršená, občas svedkom milých výjavov, keď sa pár asi osemdesiatročných dôchodcov rozprával o živote. Pristihla som sa, ako natrčam uši st'a mimozemské radary, aby som zachytila každú spomienku, ktorú premieľali v ústach. Potom prišli dni ako tento. Sadla som si k oknu a v tesnom závese za mnou si prisadla mladá dievčina s vyholenou hlavou a s viacerými železami na tvári, ako mal chirurg vo svojej ambulancii. Zvykla som si, že v Amerike nič neriešili. Neposudzovali, a ak náhodou, ladne to zamaskovali za otrávené tváre a prinajhoršom sa človek ocitol na sociálnej sieti. Tam sa z módného alebo mejkapového faux pas smiala skupina výrastkov. Keby sa dievčina takto ukázala za bieleho dňa v bratislavskej električke, už by ju partia ortodoxných kresťanských dôchodkyní t'ahala za vlasy za prvým exorcistom.

Som doma. Svokra bola na moju radosť v chráme Božom. Obďaleč domu stál evanjelický kostol, kde bola varená-pečená. V poslednom čase tam trávila väčšinu svojho dôchodku. Tú druhú časť venovala buzerovaniu všetkého živého, čo sa mihlo v jej blízkosti. Dnes som vypustila všetky čierne myšlienky.

Ján ma prekvapil svojou aktivitou. Možno až priveľmi. Ledva som položila slnečnice na starý drevený stolík, spustil.

„Pobaľ Leu aj seba na dva dni. Musíme vypadnúť,“ oznámil mi, keď som prekročila prah našej spálne. Na posteli trónil zaprášený kufor, ktorý ešte v minulosti využíval na služobné cesty, a čakal, kým nás pobalím.

„A kamže to ideme?“

„Láska, nemám náladu sa tu vybavovať. Potrebujem z tohto prostredia vypadnúť, dobre?“ prihovoral sa mi s prekvapivo milým oslovením. Naveľa som prikývla. Nemalo zmysel z neho ťahať ďalšie informácie. Buď ho rozčertila mama, alebo nenažraní klienti, ktorých neprehovoril na mimoriadne výhodnú kúpu státisícového auta.

Obrátila som sa ku skriniam. Do kufra som nahádzala prvé, čo mi napadlo. Nevedela som totiž, kam ideme a čo tam budeme robiť. Manžel bol stále skúpy na slovo, a tak som zapojila intuíciu. Pre istotu som si zabalila spodnú bielizeň, plavky a teplejšiu mikinu. Ako som ho už poznala, pobalila som aj jeho. Ešte by frflal, že na neho nemyslím. Nedávno som čítala vtíp, ktorý k momentálnej situácii pasoval ako riť na šerbeľ. Žena s hnevom kričala na muža, aký je lenivý, nestará sa o seba a všetko robí za neho. Mal sa pobaliť a vypadnúť z domu. Muž jej promptne odpovedal – ty ma pobaľ! V robote sme sa takmer pocikali od smiechu. Teraz som sa len uškrnula a postavila sa k jeho skrini, z ktorej som vzala pár kusov oblečenia. On totiž na takéto veci hlavu nemal a veľakrát som mu musela pripomínať, aby si veci hodil do koša na špinavé oblečenie. Spolu aj s matkou razili teóriu, že smrad sa dá najlepšie prekryť ešte väčším smradom, a to tým z nekvalitnej voňavky.

Keď som do kufra naukladala aj Leine veci, zatvorila som ho a ohlásila Jána. Ten mi venoval povzdych nad zbytočne plným kufrom, vzal ma za ruku a vyviedol z domu. Namieril si to priamo pred školu, a keď sme malú naložili do auta, mohli sme vyraziť. Obe sme mali nadšenie v očiach. Boli sme ženami činu, zmien, aj keď život v Amerike nebol takým adrenalinovým, aký som si ho predstavovala. Ján sa až v Amerike ukázal ako človek milujúci stereotyp. Hocijaká zmena a

odchýlka od noriem ho dokázali vytočiť. Postupne som si zvykla na jeho krik, aj keď za čias nášho chodenia som ho milovala viac.

Kilometre ubiehali a moja zvedavosť narastala úmerne s nimi. Môj súkromný šofér, s rukami položenými pevne na volante, sa tváril tajomne. V slabej chvíli mi napadlo, či nejdeme na Slovensko, a tak by sa mi konečne splnil sen uvidieť rodičov. Už šesť rokov sme sa nevideli a jediný náš kontakt umožňoval internet. Všetky peniaze šli do domu, a aj tak si vždy našiel výhovorku, prečo chce ostať v Amerike. Srdce sa mi nadšením rozbúchalo. Až keď minul odbočku na letisko, pohltilo ma sklamanie. Domov mi chýbal. Rodičia. Priatelia. Pocit byť niekde len prísť ahovalcom alebo ako na nechcenej návšteve ma umáral. Myslela som si, že po troch rokoch aktívneho navštevovania anglických kurzov sa jazyková bariéra zborí a s ňou aj pocit cudzinca. Omyl. Obaja sme zjavne verili, že ak už bude náš dom v obývatel'nom stave, aj náš vzťah sa zlepší a konečne nájdeme ten pokoj a rodinný prístav, ktorý sme hľadali. Hlavu som si pritlačila o sklo a zatvorila oči. Často som si predstavovala, ako sa zvitám s rodičmi a vrátim sa k starému spôsobu života. Ale tam, kde sa láska vytrácala, by nepomohlo ani Slovensko.

Po dvoch hodinách sústavnej cesty cez dediny a malé mestá ma prebudil zo snenia.

„O chvíľu sme tam!“ zvolal nadšene a ďalej sledoval vozovku. Mala som možnosť kochať sa krásnou okolitou prírodou, ktorú v meste človek nevidel. Ako dieťa som milovala podobné výlety. Otec nás vždy brával okúpať sa k jazeru, alebo si len tak opievať slaninu na prírodnom ohnisku. Napriek môjmu jedináčikovaniu mi rodičia robili zaujímavý program každý víkend. Zdolávali sme kopce, hory, jaskyne, hrady. Poznala som všetky jazerá a potoky v okolí, a keď už nebolo počasie na kúpanie, chodili sme na ryby. Dnes som dýchala atmosféru nielen nosom, ale aj očami. Dobrú polhodinu sme šli cez provizórnu cestu z udupanej zeme. Zelené stromy tvorili príjemný tieň, a tak sme nemali pocit, že sa varíme vo vlastnej šťave. Na chvíľu som pocítila vôňu domoviny. Vôňu Slovenska a výletov s otcom a mamou. Vzrušenie, ktoré mi prenikalo až do špiku kostí, a dobrú náladu. Lea

zozadu híkala nad pasúcimi sa zubrami. Boli pýchou priestranného Buffala.

„Sme tu!“ prerušil naše hlasné nadšenie z prírody a odbočil k malému zrubu, ktorého trámy odkrývali priezračné jazero.

Keď auto zastavilo, bez slova som z neho vyskočila a nevedela som vydať ani hláska. Vôňa dreva a kvetov sa nedala vymeniť za žiaden pach spálenej gummy, asfaltu a vyhriatych domov. Tento vzduch vyrazil dych aj samotným pľúcam.

„Je to nádherné,“ dostala som zo seba a prvýkrát venovala pohľad aj Jánovi a Lei, ktorí taktiež očami šacovali každý milimeter okolitej nádhery.

„Prenajal som ju od kolegu. Vraj sem nikto nechodí a v jazere sa dá kúpať.“

„Mami! Poďme sa kúpať!“ skríkla dcéra a dožadovala sa svojich bodkovaných plaviek. Ján pristúpil ku kufru, nahmatal plavky a podal jej ich aj s kľúčmi.

„Prezleč sa a pôjdeme to tu preskúmať,“ usmial sa a nespustil z nej zrak, až pokým sa nestratila v zrube. Vtom sa otočil a podíšiel ku mne. Tušila som, že sa chcel malej nachvíľu zbaviť. Načiahol sa po mojich rukách a jemne ich stisol.

„Chcem, aby sme to medzi nami urovnali. Za tie kachličky a tak,“ pokúsil sa o ospravedlnenie a schoval mi tvár do dlaní. Tentoraz mi nevyrazil dych čistý vzduch ani krásna príroda, ale on. Keď sa ku mne nahol a pobožkal ma, myslela som si, že snívam.

Ján nebol romantik. Ani omylom. Jeho romantiku vystihovala záľuba v porne. To si neváhal pozrieť aj predtým mnou, márne som sa odúvala. Dnes sa poriadne hecol a prvýkrát som nepátrala po dôvodoch jeho nečakanej zmeny. Chcela som veriť, že to robí od srdca a konečne ho niekto tam hore ovalil dobre mierenou ranou a z Jána sa stal môj vysnený chlap.